

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTE

เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๔๐๑ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

“๔ ธันวาคม วันรู้รักสามัคคี”

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

วางพวงมาลาเนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เวลา ๙.๓๐ น. นายโชติวัฒน์ เหลืองประเสริฐ นายกเนติบัณฑิตยสภา พร้อมด้วยนายชาติ สุวรรณิน เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา นายศักดิ์ ช่างรังษี เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร รองเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์ รองเลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา นายอำนาจ พวงชมพู เกรัญญิก นายเอกพงษ์ สารน้อย นายทะเบียน ทนายความ นายสมพงษ์ สิงห์สมบูรณ์ กรรมการฝ่ายช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ร่วมวางพวงมาลาถวายราชสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระผู้พระราชทานกำเนิดเนติบัณฑิตยสภา เนื่องในวันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า ณ บริเวณลานพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว หน้าอาคารเนติบัณฑิตยสภา ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากปก

กฤษฎา บุญยสมิต*

วาสนา เกตุแห่ง**

“๔ ธันวาคม วันรัฐรักสามัคคี”

๔ ธันวาคม ของทุกปีเป็น “วันรัฐรักสามัคคี” มีจุดประสงค์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ตระหนักถึงคุณค่า ความสำคัญ และนำไปสู่การปฏิบัติด้วยความสามัคคี รู้จักหน้าที่และส่งเสริมกันให้เกิดความเจริญแก่ประเทศชาติ

ความเป็นมาของวันรัฐรักสามัคคี^๑

คณะรัฐมนตรีของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา เห็นชอบให้วันที่ ๔ ธันวาคมของทุกปีเป็น “วันรัฐรักสามัคคี” โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ โดยหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ กำหนดให้วันรัฐรักสามัคคีเป็นวันสำคัญของชาติ โดยไม่ถือเป็นวันหยุดราชการ เพชบุ๊กเพจ “ไทยคู่ฟ้า” ก็ได้เชิญเชิญพระราชดำรัสของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นที่มาของวันรัฐรักสามัคคีมาเผยแพร่ไว้ ความตอนหนึ่งว่า “อีก ๒ ปี ข้างหน้าอาจจะมีวันของ ‘วันสามัคคี’ หรือ ‘รัฐรักสามัคคี’ อีก ๒ ปี ก็ไม่สายเกินไป ให้เป็นวัน ‘รัฐรักสามัคคี’ แต่ระหว่างนี้ก็ต้องสามัคคีต่อไป เพื่อให้มีวันนั้นขึ้นได้ คือถ้าไม่ปฏิบัติตั้งแต่วันนี้ ก็ไม่มีวันข้างหน้า”

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ กล่าวถึงความเป็นมาของการกำหนดวันรัฐรักสามัคคีไว้ว่า เมื่อปี ๒๕๖๒ มูลนิธิเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติได้เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดให้วันที่ ๒ กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันรัฐรักสามัคคี เนื่องจากเป็นวันที่ทีมกัญญาบนักฟุตบอลและผู้ฝึกสอนทีมหมูป่าอะคาเดมีอยู่ในถ้ำหลวง วนอุทยานถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน จ. เชียงราย หลังจากทุกฝ่ายร่วมแรงร่วมใจกันค้นหาอยู่นานนับสิบวันในครั้งนั้น คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ (กอช.) เห็นชอบในหลักการที่จะกำหนดให้มีวันสำคัญของชาติ คือ “วันรัฐรักสามัคคี” แต่ยังไม่มียุติว่าจะเป็นวันใด เพียงแต่ให้ความเห็นว่า “ควรจะต้องเป็นวันที่มีศูนย์รวมจิตใจของประชาชนและสอดคล้องกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม”

* อัยการอาวุโส, สำนักงานอัยการสูงสุด, ภาควิชานิติศาสตร์และนิติการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และกรมการปกครอง

** อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

** นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ เนติบัณฑิตยสภา

^๑ วันรัฐรักสามัคคี : ๔ ธ.ค. เป็นวันสิ่งแวดล้อมไทยเหมือนเดิม ที่เพิ่มเติมคือเป็นวันรัฐรักสามัคคี (ที่มา : เว็บไซต์บีบีซีไทย วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

อ่านต่อหน้า ๔

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

เดือน ธันวาคม ๒๕๖๕ ปีที่ ๓๕ ฉบับที่ ๔๐๑

สารบัญ

๒	ข่าวเนติบัณฑิตยสภา	๑๓	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย
๓	สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก	๑๖	วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง
๔	เนื่องจากปก	๑๘	บทความเรื่อง “สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕” ตอนที่ ๑
๘	ปัญหาจากข้อหาเรียกกฎหมายที่น่าสนใจ	๒๒	มุมมอง
๑๑	เจาะฎีกาเด่น	๒๓	ข่าวเนติบัณฑิตยสภา
		๒๔	บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ประธานฝ่ายอำนวยการ นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม รองประธานฝ่ายอำนวยการ

- นายกฤษฎา บุญยสมิต ฝ่ายอำนวยการ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทร์พรกิจ ● นางสาวสุภาภรณ์ ไชยปุระณะ ● นายทรงพล สุวรรณพงศ์
- นางสาวรุษา เหมเวช ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร ● นายเชษฐ สุขสมเกษม กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ นายกฤษฎา บุญยสมิต
- ผู้ช่วยบรรณาธิการ ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง ● นายรังสิชัย บรรณกิจจิราภรณ์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา ● นายอำนาจ เนตยสภา
- นายทีปกร โกลลพันธ์พร ● นางสาวสิตานันท์ ศรีวรรค ● นายนิธินันท์ บูรณะเจริญรักษ์ ● นายนิธิพัฒน์ สิ้นพิง ฝ่ายดำเนินการ
- นางพรรณวริน แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ ไสว์ณะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง กะเปียน จัดส่ง ● นางสาววิศรา สุขโสภี

บทความหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในข่าวเนติบัณฑิตยสภาเป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

พล.อ.ประยุทธ์จึงได้มอบหมายให้ กอช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงวัฒนธรรม ไปร่วมกันกำหนดวันรัฐรักสามัคคีให้เหมาะสมและได้ข้อยุติก่อน นำเสนอ ครม. พิจารณาต่อไป

ต่อมา ประชุม กอช. ได้หารือกันถึงเรื่องนี้ โดยมีการเสนอ “ตัวเลือก” ได้แก่ วันที่ ๒, ๔ และ ๑๐ กรกฎาคม ซึ่งล้วนเป็นวันที่เกี่ยวข้องกับกรช่วยเหลือชีวิตนักฟุตบอลและโค้ชทีมหมูป่าอะคาเดมี โดยวันที่ ๑๐ กรกฎาคมเป็นวันที่ช่วยทั้ง ๑๓ ชีวิตออกมาได้อย่างปลอดภัย แต่ที่ประชุม กอช. เห็นว่าแม้เหตุการณ์นี้จะแสดงให้เห็นถึงความรัฐรักสามัคคี แต่ที่ผ่านมายังมีหลายเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความรัฐรักสามัคคี และในภายหน้าก็ย่อมจะมีเหตุการณ์อื่นที่แสดงให้เห็นถึงความรัฐรักสามัคคีเกิดขึ้นได้อีก ดังนั้น การอ้างอิงเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีความหลากหลายและอีกตัวเลือกหนึ่งคือวันที่ ๔ ธันวาคม ซึ่งตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มีพระราชดำรัสเมื่อปี ๒๕๓๔ ถึงการให้มีวันของความสามัคคี เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของความสามัคคี

ดังจะเห็นได้ว่า แนวคิดการกำหนดวันรัฐรักสามัคคีปรากฏขึ้นครั้งแรกในกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๔ โดยคำว่า “รัฐรัก สามัคคี” มีความหมายลึกซึ้ง สามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย ทั้งนี้ สามารถขยายความได้ว่า “รัฐ” คือ การลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา และรู้วิธีการแก้ปัญหา “รัก” คือ ความรักเมื่อเรารู้ครบถ้วนด้วยกระบวนการแล้วจะมีแรงกระตุ้นให้ทำงานด้วยความเต็มใจ และ “สามัคคี” คือ การที่จะลงมือปฏิบัตินั้น ควรคำนึงถึงเสมอว่าเราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจ เป็นองค์กร เป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้คล่องไปได้ด้วยดี และเนื่องจากวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันชาติ ดังนั้น การกำหนดให้วันที่ ๔ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันรัฐรักสามัคคี สามารถลำดับและดำเนินกิจกรรมได้สอดคล้องให้ตระหนักถึงความสามัคคีนำไปสู่ความเป็นชาติ ดังนั้น การกำหนดให้มีวันรัฐรักสามัคคีตั้งพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นการเทิดพระเกียรติอันน้อมรำลึกและสืบสานพระราชปณิธานของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงห่วงใยประชาชน และแสดงถึงการมีจิตใจเสียสละร่วมกันดำเนินการด้วยความรัก ความสามัคคีของคนในชาติ

พระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงปฏิบัติ นับตั้งแต่เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์สิริราชสมบัติในปี ๒๕๔๙ แสดงให้เห็นถึงพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่พสกนิกรทั้งแผ่นดินได้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรงทุ่มเทพระวรกายตรากตรำและมุ่งมั่น เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่พสกนิกร ไม่ว่าจะเชื้อชาติและศาสนาใด หรืออยู่ไกลสักเพียงใดก็มีทรงย่อท้อ

ทรงเข้าไปช่วยเหลือราษฎรทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การเกษตร การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ และพลังงาน หรือแม้กระทั่งการจรรงก็ทรงคิดค้นแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างแยบยล

การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย และสามารถปฏิบัติได้จริง โดยทรงเน้น “การพัฒนาคน” เป็นตัวตั้ง และยึดหลักผลประโยชน์ของปวงชน ตลอดจนภูมิสังคมที่คำนึงความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่และการพึ่งตนเอง โดยรู้จักประมาณตน และดำเนินการด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และ “ทำตามลำดับขั้น” อย่างบูรณาการ ซึ่งอาศัยความ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และการ “รัฐรัก สามัคคี” ของทุกฝ่าย ส่งผลให้ประชาชนและชุมชนในชนบทที่ได้ดำเนินตามแนวพระราชดำริมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม มีเทคโนโลยีที่เหมาะสม ดำเนินการได้อย่างประหยัด และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน อันนำไปสู่ชุมชนและสังคมที่เข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ฉบับนี้จึงขอน้อมนำ “หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”^๒ ที่มีคุณค่าและควรยึดเป็นแบบอย่างในการเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท ซึ่งปวงชนชาวไทยสามารถน้อมนำไปปฏิบัติในวาระและโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้บังเกิดผลต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ มี ๒๓ หลักการ^๓ ดังนี้

๑. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การที่จะพระราชทานพระราชดำริเพื่อดำเนินงานโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น จะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลพื้นฐานในเบื้องต้นจากเอกสาร แผนที่ สอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และสอบถามจากราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ครบถ้วน เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตรงตามต้องการของประชาชน

๒. ระเบิดจากข้างใน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน มีพระราชดำรัสว่า “ต้องระเบิดจากข้างใน” นั้นหมายความว่า

^๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๕๐. เรียนรู้หลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

^๓ อ้างแล้ว ข้อ ๒ หน้า ๔ - ๔๐.

ต้องมุ่งพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้คนและครอบครัวในชุมชนที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนและหมู่บ้าน ซึ่งหลายชุมชนยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว จึงไม่สามารถปรับตัวได้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความล้มเหลวได้

๓. แก้ปัญหาจากจุดเล็ก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเปี่ยมไปด้วยพระอัจฉริยภาพในการแก้ไขปัญหา ทรงมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ปัญหของพระองค์จะทรงเริ่มจากจุดเล็ก ๆ (Micro) คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมีมองข้าม ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า

“...ถ้าปวดหัวก็คิดอะไรไม่ออกเป็นอย่างนั้นต้องแก้ไขการปวดหัวนี้ก่อน... มันไม่ได้เป็นการแก้อาการจริง แต่ต้องแก้ปวดหัวก่อน เพื่อที่จะให้อยู่ในสภาพที่คิดได้แบบ (Macro) นี้ เขาจะทำแบบ รื้อทั้งหมด ฉันไม่เห็นด้วย อย่างบ้านคนอยู่ เรียบอกบ้านมันผุตรงนั้น ผุตรงนั้น ไม่คุ้มที่จะซ่อม เอาดกถลุงรื้อบ้านนี้ ระเบิดเลย เราจะไปอยู่ที่ไหน ไม่มีที่อยู่ วิธีทำต้องค่อย ๆ ทำ จะไประเบิดหมดไม่ได้...”

๔. ทำตามลำดับขั้น

ในการทรงงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นของประชาชนที่สุดก่อน ได้แก่ งานด้านสาธารณสุข เพราะเมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณสุขโลกขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภค รวมถึงการให้ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีที่เรียบง่าย เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎรสามารถนำไปปฏิบัติได้และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังพระบรมราโชวาท เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ความตอนหนึ่งว่า “...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่าง ๆ ขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวได้ ในที่สุด ดังเห็นได้ที่อารยประเทศกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในเวลานี้...”

๕. ภูมิสังคม

การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคนตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน ดังพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า “...การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ในสังคมวิทยา คือ นิสัยใจคอของคนเราจะไปบังคับให้คนคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำ เราเข้าไปช่วยโดยที่จะคิดให้เขาเข้ากับเราไม่ได้

แต่ถ้าเราเข้าไปแล้ว เราเข้าไปว่าเขาต้องการอะไรจริง ๆ แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง...”

๖. องค์กรวม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีวิถีคิดอย่างองค์รวม (Holistic) ทรงมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดอย่างเป็นระบบครบวงจร มองทุกสิ่งเป็นพลวัตที่ทุกมิติเชื่อมต่อกัน ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยงดังเช่นกรณีของ “ทฤษฎีใหม่” ที่พระราชทานเป็นแนวทางดำเนินชีวิตแก่ปวงชนชาวไทย อันเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพซึ่งพระองค์ทรงมองอย่างเป็นองค์รวม ตั้งแต่การถือครองที่ดินโดยเฉลี่ยของประชาชนคนไทยประมาณ ๑๐ - ๑๕ ไร่ การบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำอันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพ เมื่อมีน้ำในการทำการเกษตรแล้ว จะส่งผลให้ผลผลิตดีขึ้น และหากมีผลผลิตเพิ่มมากขึ้นเกษตรกรจะต้องรู้จักวิธีการจัดการและการตลาด รวมถึงการรวมกลุ่มรวมพลังชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อพร้อมที่จะออกสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมภายนอกได้อย่างครบวงจร นั่นคือแนวทางการดำเนินงานทฤษฎีใหม่ขั้นที่ ๑ ๒ และ ๓ อย่างองค์รวม

๗. ไม่ติดตำรา

หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีลักษณะการพัฒนาที่อนุโลมและกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาพของสังคมจิตวิทยาของชุมชน เป็นการใช้ตำราอย่างอะลุ่มอล่วยกัน ไม่ผูกติดกับวิชาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริง คือ “ไม่ติดตำรา”

๘. ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประหยัดมาก แม้เป็นเรื่องส่วนพระองค์ดังที่ประชาชนชาวไทยเคยเห็นว่า หลอดยาสีพระทนต์นั้นทรงใช้อย่างคุ้มค่าอย่างไร ฉลองพระองค์แต่ละองค์ ทรงใช้อยู่เป็นเวลานาน หรือแม้แต่ฉลองพระบาทหากชำรุดก็จะส่งซ่อมและใช้อย่างคุ้มค่า ขณะเดียวกันการพัฒนาและช่วยเหลือราษฎรทรงใช้หลักในการแก้ไขปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ มาแก้ไขโดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากนัก ดังพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า “...ให้ปลูกป่า โดยไม่ต้องปลูก โดยปล่อยให้ขึ้นเองตามธรรมชาติ จะได้ประหยัดงบประมาณ...”

๙. ทำให้ง่าย

ด้วยพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้การคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุงและแก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำรินั้นไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และที่สำคัญคือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่และระบบนิเวศโดยรวม ตลอดจนสภาพทางสังคมของชุมชนนั้น ๆ ทรงโปรดที่จะทำสิ่งที่ยาก ให้กลายเป็นง่าย ทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย อันเป็นการแก้ปัญหาด้วยการใช้กฎแห่งธรรมชาติเป็นแนวทางนั่นเอง ฉะนั้นคำว่า “ทำให้ง่าย” จึงเป็นหลักคิดสำคัญของการพัฒนาประเทศในรูปแบบของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๐. การมีส่วนร่วม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นนักประชาธิปไตย ทรงเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายทั้งสาธารณชน ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้เข้ามาร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันทำงานโครงการพระราชดำริ โดยคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนหรือความต้องการของสาธารณชนด้วย สำหรับวิธีการมีส่วนร่วมพระองค์ทรงนำ “ประชาพิจารณ์” มาใช้ในการบริหารจัดการดำเนินงาน ซึ่งเป็นวิธีการที่เรียบง่ายตรงไปตรงมา โดยหากจะทำโครงการใดจะทรงอธิบายถึงความจำเป็นและผลกระทบที่เกิดกับประชาชนทุกฝ่าย รวมทั้งผู้นำชุมชนในท้องถิ่น เมื่อประชาชนในพื้นที่เห็นด้วยแล้ว หน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและร่วมดำเนินการมีความพร้อม จึงจะพระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินโครงการนั้น ๆ ต่อไป

๑๑. ประโยชน์ส่วนรวม

การปฏิบัติพระราชกรณียกิจ และการพระราชทานพระราชดำริในการพัฒนาและช่วยเหลือพสกนิกรในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ดังพระราชดำริความตอนหนึ่งว่า “...ใครต่อใครบอกว่า ขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันนี้ฟังจนเบื่อ อาจรำคาญด้วยซ้ำว่า ใครต่อใครมาก็บอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม อาจมานึกในใจว่าให้ ๆ อยู่เรื่อยแล้วส่วนตัวจะได้อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เพื่อส่วนรวมนั้น มิได้ให้ส่วนรวมแต่อย่างเดียว เป็นการให้เพื่อตัวเองสามารถที่จะมีส่วนร่วมที่จะอาศัยได้...”

๑๒. บริการรวมที่จุดเดียว

การบริการรวมที่จุดเดียวเป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Services ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย โดยทรงให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นต้นแบบในการบริการรวมที่จุดเดียว เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนที่จะมาขอใช้บริการ จะประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยจะมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาร่วมดำเนินการและให้บริการประชาชน ณ ที่แห่งเดียว

๑๓. ทรงใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้าใจถึงธรรมชาติ และต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับทรัพยากรธรรมชาติ ทรงมองปัญหาธรรมชาติอย่างละเอียด โดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ เช่น การแก้ไขปัญหาป่าเสื่อมโทรมได้พระราชทานพระราชดำริ “การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก” ปลอ่ยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ หรือแม้กระทั่ง “การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง” ได้แก่ ปลูกไม้เศรษฐกิจ ไม้ผลและไม้พุ่ม นอกจากนี้ได้ประโยชน์ตามประเภทของการปลูกแล้วยังช่วยสร้างความชุ่มชื้นให้แก่พื้นดินด้วย พระองค์จึงทรงเข้าใจธรรมชาติและมนุษย์ที่อยู่อย่างเกื้อกูลกัน ทำให้คนอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน

๑๔. ใช้ธรรมปราบอธรรม

ทรงนำความจริง ในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาตินี้มาเป็นหลักการ แนวปฏิบัติที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพที่ไม่ปกติ เข้าสู่ระบบที่เป็นปกติ เช่น การนำน้ำดี ขับไล่น้ำเสีย เป็นการเจือจางน้ำเสียให้

กลับเป็นน้ำดี ตามจังหวะการขึ้นลงตามธรรมชาติของน้ำ

๑๕. ปลูกป่าในใจคน

เป็นการปลูกป่าลงบนแผ่นดินด้วยความต้องการอยู่รอดของมนุษย์ ทำให้ต้องมีการบริโภคและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลือง เพื่อประโยชน์ของตนเองและความเสียหายให้แก่สิ่งแวดล้อม ดังนั้นการที่จะฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้กลับคืนมาจะต้องปลูกจิตสำนึกในการรักผืนป่าให้แก่คนเสียก่อน ดังพระราชดำริความตอนหนึ่งว่า “...เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะต้องปลูกต้นไม้ ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง...”

๑๖. ขาดทุนคือกำไร

“...ขาดทุน คือ กำไร Our loss is our gain การเสีย คือ การได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า และการที่คนอยู่ดีมีสุข เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้...” จากพระราชดำริดังกล่าว คือหลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนได้ ดังพระราชดำริที่ได้พระราชทานแก่ตัวแทนของปวงชนชาวไทยที่ได้เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพร เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๔ ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ความตอนหนึ่งว่า “...ประเทศต่าง ๆ ในโลกในระยะ ๓ ปีมานี้ คนที่ก่อตั้งประเทศที่มีหลักทฤษฎีในอุดมคติที่ใช้ในการปกครองประเทศ ล้วนแต่ล่มสลายลงไปแล้ว เมืองไทยของเราจะสลายลงไปหรือ เมืองไทยนับว่าอยู่ได้มาอย่างดี เมื่อประมาณ ๑๐ วันก่อน มีชาวต่างประเทศมาขอพบ เพื่อขอโอวาทเกี่ยวกับการปกครองประเทศว่าจะทำอะไร จึงได้แนะนำว่า ให้ “ปกครองแบบคนจน” แบบที่ “ไม่ติดกับตำรา” มากเกินไป ทำอย่างมีสามัญคติ มีเมตตากันก็จะอยู่ได้ตลอด ไม่เหลือกับคนที่ทำตามวิชาการที่เวลาปิดตำราแล้วไม่รู้ว่า จะทำอะไร ลงท้ายก็ต้องเปิดหน้าแรกเริ่มต้นใหม่ “ถอยหลังเข้าคลอง” ถ้าเราใช้ตำราแบบอะลุ่มอล่วยกัน ในที่สุดก็เป็นการดีให้โอวาทเขาไปว่า “ขาดทุนเป็นการได้กำไร” ของเรา นักเศรษฐศาสตร์ คงค้านว่าไม่ใช่ แต่เราอธิบายได้ว่า ถ้าเราทำอะไรที่เราเสีย แต่ในที่สุดที่เราเสียนั้น เป็นการได้ทางอ้อม ตรงกับงานของรัฐบาลโดยตรง เงินของรัฐบาลหรืออีกนัยหนึ่งคือเงินของประชาชน ถ้าอยากให้ประชาชนอยู่ดี กินดี ก็ต้องลงทุนต้องสร้างโครงการซึ่งต้องใช้เงินเป็นร้อย พัน หมื่นล้าน ถ้าทำไปเป็นการจ่ายเงินของรัฐบาล แต่ไม่เข้าประชาชนจะได้รับผล ราษฎรอยู่ดีกินดีขึ้น ราษฎรได้กำไรไป ถ้าราษฎรมีรายได้รัฐบาลก็เก็บภาษีได้สะดวก เพื่อให้รัฐบาลได้ทำโครงการต่อไป เพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติ ถ้า “รู้ รัก สามัคคี รู้เสียสละ” คือการได้ ประเทศชาติก็จะก้าวหน้า และการที่คนอยู่ดีมีสุขนั้น เป็นการนับที่เป็นมูลค่าเงินไม่ได้...”

๑๗. การพึ่งตนเอง

การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ในเบื้องต้นเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้ประชาชนมีความแข็งแรง พอที่จะดำรงชีวิตต่อไป แล้วขั้นต่อไปก็คือการพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อม และสามารถ “พึ่งตนเองได้” ในที่สุดดังพระราชดำริความตอนหนึ่งว่า “...การช่วยเหลือสนับสนุน

ประชาชนในการประกอบอาชีพและตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ก่อนอื่นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งยวดเพราะผู้มีอาชีพ และฐานะเพียงพอที่จะพึ่งพาตนเองได้ ย่อมสามารถสร้างความเจริญในระดับสูงขึ้นต่อไป...”

๑๘. พออยู่พอกิน

การพัฒนาเพื่อให้พสกนิกรทั้งหลายประสบความสุขสมบูรณ์ในชีวิตได้เริ่มจากการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในทุกภาคของประเทศ ได้ทอดพระเนตรความเป็นอยู่ด้วยพระองค์เอง จึงทรงสามารถเข้าพระราชหฤทัยในสภาพปัญหาได้อย่างลึกซึ้งว่ามีเหตุผลมากมายที่ทำให้ราษฎรตกอยู่ในวงจรแห่งทุกข์เข็ญ จากนั้นได้พระราชทานความช่วยเหลือให้พสกนิกร มีความกินดีอยู่ดี มีชีวิตอยู่ในขั้น “พออยู่พอกิน” ก่อน แล้วจึงขยายขยายให้ มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

๑๙. เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ให้ดำเนินไปบน “ทางสายกลาง” และเมื่อภายหลังได้ทรงย้ำแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ปรัชญาของ “เศรษฐกิจพอเพียง” จึงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ในการพัฒนา และบริหารให้ดำเนินไปในทางสายกลาง เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ “ความพอเพียง” หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ภาพหน้าปก

ภาพโดย Gordon Johnson จาก Pixabay

แหล่งข้อมูล

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๕๐. **เรียนรู้หลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.** พิมพ์ที่ : บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด.
- **คลังความรู้ ศาสตร์พระราชา.** สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (ออนไลน์) ค้นเมื่อ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ จากเว็บไซต์ <https://kukrdb.lib.ku.ac.th/kingrama๙/kingphilosophy/knowledge.php>
- วันรัฐรักสามัคคี : ๔ ธ.ค. เป็นวันสิ่งแวดล้อมไทยเหมือนเดิม ที่เพิ่มเติมคือเป็นวันรัฐรักสามัคคี เผยแพร่เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ (ออนไลน์) ค้นเมื่อ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ จากเว็บไซต์บีบีซีไทย <https://www.bbc.com/thai/thailand-52661537>

๒๐. ความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจต่อกัน

“...คนที่ไม่มีความสุจริต คนที่ไม่มีความมั่นคง ชอบแต่ มั่งง่าย ไม่มีวินัยจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญ ยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณ เป็นประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ...” พระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒ “...ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อยก็ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้ มากกว่าผู้มีความรู้มากแต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ...” พระราชดำรัส เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๓๓

๒๑. ทำงานอย่างมีความสุข

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเกษมสำราญ และทรงมีความสุขทุกคราที่จะช่วยเหลือประชาชน ซึ่งเคยมีพระราชดำรัสครั้งหนึ่งความว่า “...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้ นอกจาก การมีความสุขร่วมกัน ในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น...”

๒๒. ความเพียร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงริเริ่มดำเนินงานโครงการต่างๆ ในระยะแรกที่ไม่ได้มีความพร้อมในการดำเนินงานมากนัก และทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ทั้งสิ้น แต่พระองค์ก็ได้มีใต้อพระราชหฤทัย ทรงอดทนและมุ่งมั่นดำเนินงานนั้น ๆ ให้สำเร็จลุล่วงดังเช่นพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” ซึ่งพระองค์ทรงใช้เวลาค่อนข้างนานในการคิดประดิษฐ์ถ้อยคำให้เข้าใจง่าย และปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพสังคมปัจจุบัน เพื่อให้ประชาชนชาวไทยปฏิบัติตามรอยพระมหาชนก กษัตริย์ผู้เพียรพยายามแม้จะไม่เห็นฝั่งก็ว่ายน้ำต่อไป เพราะถ้าไม่เพียรว่ายน้ำก็จะตกเป็นอาหารปู ปลาและไม่ได้พบกับเทวดาที่ช่วยเหลือมิให้จมน้ำ

๒๓. รู้รัก สามัคคี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสในเรื่อง “รู้ รัก สามัคคี” มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่า และมีความหมายลึกซึ้ง สามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

รู้: การที่เราจะลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา และรู้ถึงวิธีแก้ปัญหา

รัก: คือ ความรัก เมื่อเรารู้อุบัติการณ์กระบวนการแล้วจะต้องมีความรัก การพิจารณาที่จะเข้าไปลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหานั้น ๆ คือ การสร้างฉันทะ

สามัคคี: การที่จะลงมือปฏิบัติควรคำนึงเสมอว่าเราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องร่วมมือร่วมใจกันเป็นองค์กร เป็นหมู่คณะจึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ

รวิทร์ ชัยภวัตรภักดี*

ผู้รับจ้างวางหลักประกันเป็นหนังสือค้ำประกัน ของธนาคารซึ่งต่างจากสัญญาที่กำหนดให้วางด้วยเงินสด**

ข้อเท็จจริงและข้อหาหรือ

จังหวัด ก. ได้จัดจ้างกิจการร่วมค้า ข. เป็นผู้ดำเนินการโครงการก่อสร้างเชื่อมกันตลิ่งเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมตามสัญญาจ้างก่อสร้างลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ ภายหลังจากจังหวัด ก. ได้บอกเลิกสัญญาจ้างดังกล่าว เนื่องจากผู้รับจ้างทำงานล่าช้าเป็นเหตุให้ส่วนราชการเสียหาย ต่อมาอำเภอเมือง ก. ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่า สัญญาจ้างก่อสร้าง ข้อ ๓ ระบุหลักประกันตามสัญญาเป็นเงินสดจำนวน ๕๔๘,๖๗๒.๕๐.บาท แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้รับจ้างได้วางหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกันธนาคารลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นจำนวนเงิน ๕๔๘,๖๗๒.๕๐.บาท โดยระบุเลขที่สัญญา จำนวนเงิน และชื่อโครงการถูกต้องตรงกัน ซึ่งไม่ตรงกับในสัญญาจ้างที่ระบุว่าหลักประกันสัญญาเป็นเงินสด จังหวัด ก. จึงขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุดว่าหนังสือค้ำประกันของธนาคารดังกล่าว มีผลผูกพันตามสัญญาจ้างก่อสร้างและมีความรับผิดชอบตามสัญญาดังกล่าวหรือไม่

คำวินิจฉัยของสำนักงานอัยการสูงสุด

แม้สัญญาจะระบุว่าหลักประกันตามสัญญาดังกล่าวเป็นเงินสด แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้รับจ้างได้วางหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารและผู้ว่าจ้างได้ยินยอมรับไว้เป็นหลักประกันสัญญาแทนเงินสดตามที่ระบุในสัญญา โดยที่หนังสือค้ำประกันดังกล่าวระบุเลขที่สัญญาจำนวนเงิน และชื่อโครงการ ถูกต้องตรงกันทุกประการแล้ว ย่อมถือได้ว่าคู่สัญญาตกลงเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่นำมาเป็นหลักประกันสัญญาโดยปริยาย โดยมุ่งเน้นถึงจำนวนเงินที่

นำมาเป็นหลักประกันสัญญาเป็นหลัก โดยไม่ถือว่าเงื่อนไขในส่วนของวัตถุประสงค์ที่นำมาเป็นหลักประกันสัญญาดังกล่าวเป็นสาระสำคัญ อีกทั้งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๗ กำหนดประเภทของหลักประกันสัญญาไว้ ๕ ประเภท แต่ละประเภทสามารถทดแทนกันได้กรณีจึงเป็นการดำเนินการที่ผิดพลาดเพียงเล็กน้อย และไม่ทำให้ทางราชการเสียประโยชน์ ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๑ ให้ตีความการแสดงเจตนาให้ฟังเสียงถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าตัวอักษรจึงถือว่าคู่สัญญาประสงค์จะให้นำหนังสือค้ำประกันธนาคารดังกล่าวมาเป็นหลักประกันสัญญาและเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง

หมายเหตุ

๑. ประเด็นของข้อหาหรือนี้ คือ ข้อสัญญาได้ระบุให้ผู้รับจ้างวางหลักประกันตามสัญญาจ้างก่อสร้างเป็นเงินสด แต่ผู้รับจ้างกลับวางหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนที่ผู้ว่าจ้างจะปฏิเสธแต่ก็กลับยินยอมรับหนังสือค้ำประกันดังกล่าวเป็นหลักประกันสัญญา เช่นนี้หนังสือค้ำประกันของธนาคารดังกล่าวมีผลผูกพันตามสัญญาและความรับผิดชอบตามสัญญาหรือไม่ โดยสำนักงานอัยการสูงสุดได้วินิจฉัยข้อหาหรือประเด็นนี้ว่าถือว่าคู่สัญญาตกลงเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่นำมาเป็นหลักประกันสัญญาโดยปริยายเพราะฉะนั้นหนังสือค้ำประกันดังกล่าวจึงย่อมผลผูกพันตามสัญญา

เทียบเคียงได้กับกรณีศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยเรื่องการเลิกสัญญาโดยปริยาย ดังนี้

* ผู้ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด, อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
** สำนวนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ ท.๑๗๐/๒๕๖๓

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๗๘/๒๕๖๐ วินิจฉัยว่า “โจทก์จำเลยทำสัญญาจ้างเหมาก่อสร้าง จำเลยรับเงินค่ารับเหมาก่อสร้างล่วงหน้าร้อยละ ๓๐ ของราคาค่ารับเหมาก่อสร้าง แต่ไม่ได้กำหนดวันเดือนใดที่จะปฏิบัติการชำระหนี้ต่อกันหากโจทก์ต้องการเลิกสัญญาจะต้องบอกกล่าวให้จำเลยทำการก่อสร้างภายในระยะเวลาพอสมควรก่อน กล่าวคือ โจทก์ไม่ได้กำหนดวันเริ่มต้นก่อสร้างตามสัญญา จำเลยก็ไม่ได้บอกกล่าวกำหนดวันให้โจทก์ส่งมอบพื้นที่ให้จำเลย ทั้งสองฝ่ายต่างเพิกเฉยปล่อยให้เวลาล่วงเลยมานานเกือบ ๓ ปี แสดงว่าคู่สัญญาไม่นำพาที่จะปฏิบัติตามสัญญาจ้างเหมาก่อสร้างตั้งนั้น การที่โจทก์บอกเลิกสัญญาจำเลยก็ไม่ได้โต้แย้ง เป็นพฤติการณ์ที่ถือได้ว่าโจทก์กับจำเลยต่าง**สมัครใจเลิกสัญญาต่อกันโดยปริยาย** โจทก์จำเลยต่างต้องคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง จำเลยจึงต้องคืนเงินค่ารับเหมาก่อสร้างล่วงหน้าให้แก่โจทก์จำเลยได้จัดทำแบบแปลนการก่อสร้างต่อเติมตัดแปลงรั้ว หลังคาและบริเวณทางเดินภายในโรงงานและส่งมอบให้แก่โจทก์แล้ว เป็นการงานอันจำเลยได้กระทำให้โจทก์แล้ว เมื่อจำเลยมีได้นำสืบว่าค่าแบบแปลนมีราคาเท่าใด จึงกำหนดค่าแบบแปลนให้จำเลย ๑๐,๗๐๐ บาท”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๖๕๒/๒๕๓๙ วินิจฉัยว่า “ก่อนทำสัญญาเช่านั้นจำเลยได้ก่อสร้างอาคารพิพาทเสร็จแล้วเพียงแต่ยังมีได้ตกแต่งเท่านั้นโจทก์ตกลงจะชำระเงินช่วยค่าก่อสร้างอาคารพิพาทให้แก่จำเลยเป็นเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยโจทก์จะจ่ายให้ในวันจดทะเบียนการเช่าแม้ตามสัญญาเช่าไม่ได้กำหนดไว้ว่าจะไปจดทะเบียนการเช่าเมื่อใดแต่โจทก์กับจำเลยยอมรับกันว่าได้ตกลงกันจะไปจดทะเบียนการเช่าในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๓๕ ซึ่งในวันดังกล่าวโจทก์จะต้องชำระค่าเช่าล่วงหน้าอีก ๑๐๐,๐๐๐ บาท กับเงินช่วยค่าก่อสร้างจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยตามที่ตกลงไว้ในสัญญาเช่า แต่ปรากฏว่าในวันนั้นจดทะเบียนการเช่าดังกล่าวโจทก์ไม่ได้ชำระเงินค่าเช่าล่วงหน้าที่ค้างชำระอยู่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

และเงินช่วยค่าก่อสร้างอาคารพิพาทให้แก่จำเลยและจำเลยเองก็ไม่ได้ไปที่สำนักงานที่ดินเพื่อจดทะเบียนการเช่าให้แก่โจทก์ตามพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าโจทก์และจำเลยไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามสัญญาเช่ากันอีกต่อไป ทั้งหลังจากนั้นโจทก์และจำเลยต่างปล่อยปละละเลยให้ระยะเวลาล่วงเลยมาโดยมิจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการเช่าและมีได้เรียกร้องให้อีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามสัญญาจนเวลาผ่านไปเนิ่นนานจนถึงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ โจทก์จึงมีหนังสือแจ้งว่าจำเลยผิดสัญญาเช่าขอบอกเลิกสัญญาเช่าและให้ชำระเงินค่าเช่าล่วงหน้ากับค่าใช้จ่ายในการลงทุนให้แก่โจทก์กรณีเช่นนี้แสดงให้เห็นเจตนาของโจทก์และจำเลยว่าทั้งสองฝ่ายต่าง**สมัครใจเลิกสัญญากันโดยปริยายแล้ว** สัญญาเช่าจึงไม่มีผลผูกพันกันต่อไป ฝ่ายใดจะอ้างว่าอีกฝ่ายหนึ่งผิดสัญญาหาได้ไม่ ดังนั้นโจทก์และจำเลยต้องคืนสู่ฐานะดังเดิมที่เป็นอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ สัญญาเช่าได้เลิกกันโดยปริยายและโจทก์กับจำเลยต้องคืนสู่ฐานะดังเดิมที่เป็นอยู่จำเลยจึงต้องคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าให้แก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายนับแต่เวลาที่รับไว้และจำเลยยังต้องใช้ค่าก่อสร้างตกแต่งซึ่งโจทก์ได้ใช้เงินไปในการงานนั้นแต่ค่าเสียหายอื่น ๆ นอกจากนี้ โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องจากจำเลยได้เพราะจำเลยมิได้กระทำละเมิดต่อโจทก์”

๒. สำนักงานอัยการสูงสุดได้อ้างเหตุผลประกอบอีกประการหนึ่งในคำวินิจฉัยนี้ว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๑^๑ กำหนดให้ตีความการแสดงเจตนาให้ฟังถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าตัวอักษร จึงถือว่าเป็นกรณีที่คู่สัญญาประสงค์จะให้นำหนังสือคำประกันของธนาคารดังกล่าวมาเป็นหลักประกันสัญญาและเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาแทนการวางเงินสดแล้ว

๓. นอกจากนั้น คำวินิจฉัยของสำนักงานอัยการสูงสุดยังได้กล่าวถึงระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๖๗ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกระเบียบดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการ

^๑ มาตรา ๑๗๑ บัญญัติว่า “ในการตีความการแสดงเจตนาอันให้ฟังถึงเจตนาอันแท้จริงยิ่งกว่าถ้อยคำสำนวนหรือตัวอักษร”

จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่ง
ระเบียบฯ ขอนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหลักประกัน
สัญญาเอาไว้ดังนี้

“ข้อ ๑๖๗ หลักประกันสัญญาให้ใช้หลักประกันอย่าง
หนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เงินสด

(๒) เช็ครถหรือตราพท์ที่ธนาคารเซ็นส่งจ่าย ซึ่งเป็นเช็ครถ
หรือตราพท์ลงวันที่ที่ใช้เช็ครถหรือตราพท์นั้น ชำระต่อ
เจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน ๓ วันทำการ

(๓) หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศ
ตามตัวอย่างที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยอาจเป็น
หนังสือค้ำประกันอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่กรมบัญชี
กลางกำหนดก็ได้

(๔) หนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนหรือบริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุน
เพื่อการพาณิชย์และประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศ
ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่
ธนาคารแห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ทราบ โดยอนุโลมให้
ใช้ตามตัวอย่างหนังสือค้ำประกันของธนาคารที่คณะ
กรรมการนโยบายกำหนด

(๕) พันธบัตรรัฐบาลไทย

กรณีเป็นการยื่นข้อเสนอจากต่างประเทศ สำหรับการ
การประกวดราคานานาชาติให้ใช้หนังสือค้ำประกันของ
ธนาคารในต่างประเทศที่มีหลักฐานดี และหัวหน้า
หน่วยงานของรัฐเชื่อถือเป็นหลักประกันสัญญาได้อีก
ประเภทหนึ่ง”

๔. อนึ่ง สิ่งที่ควรศึกษาเพิ่มเติมควบคู่ไปกับข้อหาหรือนี้
ก็คือแบบสัญญาของคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐซึ่งผ่านการตรวจให้ความ
เห็นชอบจากสำนักงานอัยการสูงสุดแล้วอันเป็นแบบ
มาตรฐานที่ปกติแล้วหน่วยงานของรัฐจะนำมาใช้ในการจัด
ทำสัญญา โดยแบบสัญญาดังกล่าวก็ได้มีการกำหนดข้อ
สัญญาเกี่ยวกับหลักประกันเอาไว้ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสาระ
สำคัญของสัญญาอีกด้วย อาทิ

แบบสัญญาจ้างก่อสร้าง

“ข้อ ๓ หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา

ในขณะที่ทำสัญญานี้ผู้รับจ้างได้นำหลักประกันเป็น

..... (๘) เป็นจำนวน
เงิน..... บาท (.....) ซึ่งเท่ากับร้อยละ

ละ.....(๙).....(.....) ของราคาค่าจ้างตาม
สัญญา มามอบให้แก่ผู้ว่าจ้างเพื่อเป็นหลักประกันการ
ปฏิบัติตามสัญญานี้

(๑๐) กรณีผู้รับจ้างใช้หนังสือค้ำประกันมาเป็นหลัก
ประกันการปฏิบัติตามสัญญาหนังสือค้ำประกันดังกล่าว
จะต้องออกโดยธนาคารที่ประกอบกิจการในประเทศไทย
หรือโดยบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ที่ได้รับ
อนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์และ
ประกอบธุรกิจค้ำประกันตามประกาศของธนาคาร
แห่งประเทศไทย ตามรายชื่อบริษัทเงินทุนที่ธนาคาร
แห่งประเทศไทยแจ้งเวียนให้ทราบตามแบบที่
คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหาร
พัสดุภาครัฐกำหนดหรืออาจเป็นหนังสือค้ำประกัน
อิเล็กทรอนิกส์ ตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนดก็ได้
และจะต้องมีอายุการค้ำประกันตลอดไปจนกว่าผู้รับจ้างพ้น
ข้อผูกพันตามสัญญานี้

หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบให้ตามวรรคหนึ่ง
จะต้องมีอายุครอบคลุมความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง
ตลอดอายุสัญญา ถ้าหลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบให้
ดังกล่าวลดลงหรือเสื่อมค่าลงหรือมีอายุไม่ครอบคลุมถึง
ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างตลอดอายุสัญญา ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ
ก็ตาม รวมถึงกรณีผู้รับจ้างส่งมอบงานล่าช้าเป็นเหตุให้
ระยะเวลาแล้วเสร็จหรือวันครบกำหนดความรับผิดชอบ
ชำระครบพร้อมตามสัญญาเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเกิดขึ้น
คราวใด ผู้รับจ้างต้องหาหลักประกันใหม่หรือหลักประกัน
เพิ่มเติมให้มีจำนวนครบถ้วนตามวรรคหนึ่งมามอบให้แก่
ผู้ว่าจ้างภายใน (.....) วัน นับถัด
จากวันที่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง

หลักประกันที่ผู้รับจ้างนำมามอบไว้ตามข้อนี้ผู้ว่าจ้าง
จะคืนให้แก่ผู้รับจ้างโดยไม่มีดอกเบี้ยเมื่อผู้รับจ้างพ้นจาก
ข้อผูกพันและความรับผิดชอบทั้งปวงตามสัญญานี้แล้ว”

เปิด...ฎีกาเด่น

ลักคองกริตผสมเสร็จบนรถบรรทุกคองกริตผสมเสร็จ มีความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ

รังสิชัย บรรณกจิวิจารณ์*
มนต์ชัย ชนินทรลีลา**
รวีพันธ์ ชุมชาติ***

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๘๔/๒๕๖๔ กระทำ ความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อความ สะดวกแก่การกระทำผิด การพาทรัพย์นั้นไป และ เพื่อให้พ้นการจับกุมนั้น ป.อ. มาตรา ๓๓๖ ทวิ บัญญัติเป็นบทกฤษฎีกาไว้เนื่องจากเป็นการกระทำ โดยใช้ยานพาหนะเพื่อความสะดวกในการกระทำ ความผิด กรณีจึงไม่จำกัต้องเป็นยานพาหนะ ที่จำเลยจัดหามาหรือยานพาหนะของผู้อื่นหรือ ของโจทก์ร่วม เพราะกฎหมายมุ่งหมายที่จะลงโทษ เป็นบทกฤษฎีกาก็ด้วยเนื่องจากการใช้ยานพาหนะ ในการกระทำผิด

ทรัพย์ที่ลักเป็นคองกริตผสมเสร็จซึ่งการ พาทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ประโยชน์จำเป็นต้องใช้ ยานพาหนะแบบเฉพาะในการบรรทุกคองกริต ผสมเสร็จเท่านั้น จึงจะพาทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นได้ กรณีนี้เป็น การลักทรัพย์คือคองกริตผสมเสร็จไม่ใช่ลักรถบรรทุก การกระทำของจำเลยจึงต้องด้วยบทตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๖ ทวิ ซึ่งตามอัตราโทษนั้นอยู่ในขอบเขตของการ ลงโทษตามมาตรา ๙๑ (๓)

(สุพิศ ปราณิตพลกรัง - ไพจิตร สวัสดิสาร - วิทยาภัยวิริยะ)

ข้อสังเกต คดีนี้ ศาลฎีกาพิพากษายืนตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ว่าจำเลยมีความผิด ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๕ (๑) (๗) (๑๑) วรรคสอง, ๓๓๖ ทวิ

ประกอบมาตรา ๘๓ ... ลงโทษจำเลยรวมทั้งสิ้น ๕๐ กระทง แต่เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้วคงให้จำคุก ๕๐ ปี ตามมาตรา ๙๑ (๓) ทั้งนี้ มาตรา ๓๓๖ ทวิ เป็น บทกฤษฎีกาของความผิดตามมาตรา ๓๓๕ เนื่องจาก เป็นการกระทำโดยใช้ยานพาหนะเพื่อความสะดวก แก่การกระทำผิดฯ ซึ่งต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติ ไว้ในมาตรา ๓๓๕ กึ่งหนึ่ง

ก่อนหน้าศาลฎีกามีแนวคำพิพากษาว่า การลักทรัพย์ที่อยู่บนยานพาหนะ แม้จะลักโดยการ ทำใหยานพาหนะนั้นเคลื่อนที่เพื่อพาทรัพย์นั้นไป ก็เป็น เพียงความผิดฐานลักทรัพย์ ไม่เป็นความผิดฐานลัก ทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ เช่น

ฎ. ๑๔๘๖/๒๕๔๖ การกระทำที่จะเป็นความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ ทวิ ต้องดู ที่เจตนาของผู้กระทำผิดเป็นสำคัญ เมื่อจำเลยมีเจตนา จะลักเงินสดที่อยู่ในกระเป๋าสะพายของผู้เสียหายที่วาง อยู่ในรถที่จำเลยขับอยู่ก่อนแล้ว โดยใช้อุบายหลอก ผู้เสียหายให้ลงจากรถไปซื้อน้ำอัดลม แล้วถือโอกาส ขับรถซึ่งมีกระเป๋าสะพายใส่เงินและกระเป๋าเสื้อผ้าของ ผู้เสียหายหนีไป จำเลยมิได้มีเจตนาที่จะใช้รถเพื่อ สะดวกแก่การกระทำผิดหรือการพาเอาทรัพย์นั้นไป หรือเพื่อให้พ้นการจับกุม จึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ โดยใช้ยานพาหนะตามมาตรา ๓๓๖ ทวิ คงผิดฐาน ลักทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๔

* ประธานแผนกคดีเลือกตั้งในศาลอุทธรณ์.

** รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง.

*** เจ้าพนักงานคดีชำนาญการพิเศษ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง.

ฎ. ๕๔๕๗/๒๕๔๑ ฉ. ได้ขับรถบรรทุกลากจูงรถพ่วงบรรทุกม้วนกระดาษกราฟเพื่อไปส่งให้แก่ผู้เสียหาย แต่เมื่อไปถึงสถานที่ที่จะขนถ่ายม้วนกระดาษกราฟที่บรรทุกมาทั้งหมดลง จำเลย และ ฉ. กลับร่วมกันนำม้วนกระดาษกราฟที่บรรทุกอยู่ในรถพ่วงไปขายให้ผู้อื่น เมื่อกระดาษกราฟที่จำเลยกับพวกลักทรัพย์นั้น ได้บรรทุกอยู่บนรถพ่วงซึ่งถูกลากจูงโดยรถบรรทุกเพื่อขนส่ง ไปยังสถานที่ขนถ่ายอยู่ก่อนแล้ว การที่จำเลยกับ ฉ. ร่วมกันลักกระดาษกราฟโดยใช้รถข้างต้นซึ่งบรรทุกกระดาษกราฟมาแต่แรกและ ฉ. เป็นลูกจ้างผู้มีหน้าที่ขับรถคันดังกล่าวแล้ว ดังนี้ การกระทำของจำเลยกับ ฉ. จึงมิใช่เป็นการลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์นั้นไป กรณีไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ ทวิ แม้จำเลยกับ ฉ. เคยถูกฟ้องเป็นคดีเดียวกัน แต่ ฉ. ให้การรับสารภาพศาลชั้นต้นพิพากษาว่า ฉ. กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ วรรคสาม, ๓๓๖ ทวิส่วนจำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้แยกฟ้องจำเลยเป็นอีกคดีหนึ่งและโจทก์ได้ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ก็ตามเมื่อข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาคดีนี้ การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ ทวิ ศาลก็ลงโทษจำเลย ตามบทมาตราดังกล่าวไม่ได้ หากใช้ว่าเป็นเหตุในลักษณะคดีที่จำเลยต้องรับโทษเช่นเดียวกับ ฉ. ไม่

ฎ. ๔๓๕/๒๕๓๖ จำเลยมีหน้าที่ขับรถยนต์บรรทุกขนส่ง และลักเอาโทรทัศน์สีที่บรรทุกอยู่บนรถนั้นเอง แม้จะได้ความว่าจำเลยขับรถคันเกิดเหตุออกนอกเส้นทางหลบไปที่อื่นเพื่อประสงค์จะลักโทรทัศน์สีของผู้เสียหายก็ตาม การกระทำของจำเลยก็มีใช่เป็นการลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือการพาทรัพย์นั้นไปไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๖ ทวิ

การลักคอนกรีตผสมเสร็จตาม ฎ. ๓๖๘๔/๒๕๖๔ ข้างต้น มีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าทรัพย์ที่ลักเป็นคอนกรีตผสมเสร็จ ซึ่งการพาคอนกรีตผสมเสร็จนั้นไปเพื่อใช้ในการเทพื้น หรือก่อสร้าง อันเป็นการใช้ประโยชน์ตามลักษณะของคอนกรีตผสมเสร็จจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะแบบเฉพาะในการบรรทุกคอนกรีตผสมเสร็จเท่านั้น จึงจะสามารถพาทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นได้ จำเลยจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๖ ทวิ กรณีนี้จึงแตกต่างจากการที่จำเลยลักทรัพย์ของผู้เสียหายที่อยู่บนรถนั้น ซึ่งมีใช่เป็นการใช้ยานพาหนะเพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิดหรือพาทรัพย์นั้นไปหรือเพื่อให้พ้นการจับกุม จึงไม่มีความผิดตามมาตรา ๓๓๖ ทวิ ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาก่อนหน้านี้

ตามข้อเท็จจริงใน ฎ. ๓๖๘๔/๒๕๖๔ จำเลยเจตนาลักเฉพาะคอนกรีตผสมเสร็จที่บรรทุกอยู่บนรถบรรทุก โดยไม่มีเจตนาลักรถบรรทุกด้วย หากจำเลยเจตนาลักทั้งรถบรรทุกและคอนกรีตที่บรรทุกอยู่บนรถบรรทุก หรือเจตนาลักเฉพาะรถบรรทุกแม้จะมีคอนกรีตผสมเสร็จบรรทุกอยู่บนรถบรรทุกด้วยก็จะไม่ผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ

สรุป หลักความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ กรณีลักทรัพย์ที่อยู่บนหรือในยานพาหนะ

๑. กรณีลักทรัพย์ที่เป็นทรัพย์โดยทั่วไป แม้การลักจะทำโดยการทำให้ยานพาหนะพาเคลื่อนที่เพื่อทรัพย์นั้นไป เป็นความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ ฎ.๑๔๘๖/๒๕๔๖, ฎ.๕๔๕๗/๒๕๔๑ และ ฎ.๔๓๕/๒๕๓๖

๒. กรณีลักทรัพย์ที่ต้องใช้ยานพาหนะในแบบเฉพาะจึงจะสามารถลักทรัพย์นั้นไปเพื่อใช้ประโยชน์ตามลักษณะของทรัพย์นั้นได้ แม้ทรัพย์นั้นจะอยู่ในยานพาหนะ และการลักทรัพย์ทำโดยการทำให้ยานพาหนะพาเคลื่อนที่เพื่อทรัพย์นั้นไป ก็เป็นความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ ฎ.๓๖๘๔/๒๕๖๔

ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

เชิดเกียรติ อินทเสมอ*

มณฑล อรรถพลยุคล**

ลักษณะเฉพาะของภาษาอังกฤษกฎหมาย (๒) : เมื่อเขียนยาวไม่ได้แปลว่า

เขียนดี (เสมอไป) (อย่างน้อยก็ในภาษาอังกฤษกฎหมาย)

Key Feature of Legal English (2) : Lengthy does not (always) mean Quality (at least in Legal English)

๑. ความนำ

บทความนี้ต่อเนื่องจากบทความที่แล้ว โดยมุ่งศึกษาภาษาอังกฤษกฎหมาย (Legal English) ในฐานะที่เป็นภาษาเฉพาะสำหรับวิชาชีพ (Professional Language) ซึ่งแตกต่างจากภาษาในชีวิตประจำวัน (Language in Everyday Use/Ordinary Language) โดยมีคำศัพท์ทางกฎหมาย (Legal Vocabulary) ไวยากรณ์ทางกฎหมาย (Grammar of Legal English) รวมถึงรูปแบบการเรียงประโยค (Style and Form of Expression) ที่มีลักษณะเฉพาะโดยเฉพาะในครั้งนี้จะเน้นถึงกรณีการเขียนภาษาอังกฤษกฎหมาย (English Legal Writing) ซึ่งเป็นทักษะสำหรับนักกฎหมายที่จำเป็นต้องใช้อยู่ตลอดเวลา

๒. Legal Writing มีความหมายว่าอย่างไร และเหตุใดนัก (ศึกษา) กฎหมายมีความจำเป็นต้องใช้

หากจะแปลในลักษณะกำปั้นทุบดิน “Legal Writing” แปลว่า “การเขียนทางกฎหมาย” ซึ่งมีผู้ให้คำนิยามไว้ว่า “การแสดงออกทางความคิดของนักกฎหมายด้วยการเขียน”^๑ การเขียนทางกฎหมายเป็นงานที่นักกฎหมายต้องทำเป็นประจำ จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งของนักกฎหมาย จนมี

ผู้เปรียบเทียบว่าเหมือนกับหูฟังของแพทย์หรือแบบร่างของสถาปนิก^๒ รวมถึงมีผู้กล่าวว่า วิชาที่สำคัญที่สุดในการเรียนกฎหมาย คือ “วิชาการเขียนทางกฎหมาย”^๓

๓. Legal Writing มีกี่ประเภท อะไรบ้าง

Legal Writing แบ่งออกได้เป็นประเภทคร่าว ๆ ในลักษณะดังนี้

๑. Letters คือ หนังสือหรือจดหมายต่าง ๆ เช่น หนังสือบอกเลิกสัญญา หนังสือบอกกล่าวทวงถาม
๒. Legal Memorandum คือ บันทึกความเห็นทางกฎหมาย ซึ่งโดยส่วนใหญ่ใช้ในสำนักงานทนายความ^๔
๓. Briefs คือ การย่อคำพิพากษา หรือคำสั่งของหน่วยงานรัฐต่าง ๆ
๔. Contract Drafting คือ การร่างสัญญาประเภทต่าง ๆ
๕. Legal Drafting คือ การร่างกฎหมาย กฎหมายลำดับรอง หรือระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ
๖. Judicial Opinions คือ การร่างคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล (อาจรวมถึงคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของหน่วยงานรัฐต่าง ๆ ได้ด้วย)

* น.บ. (จุฬา), นบท., LL.M. (American), LL.M. (Washington) อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานอัยการสูงสุด

** น.บ. (เชียงใหม่), นบท., น.ม. (ศรีปทุม), LL.M. (Bucerius) ผู้ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด (นายไพรัช พรสมบุญศิริ) และที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

^๑ Ata, L. C. (n.d.). Hallmarks of Good Legal Writing. Available at <http://www.mabgslaw.com.ph/site/article/hallmarks-of-good-legal-writing> (Last Accessed 6th Dec, 2022)

^๒ Ibid.

^๓ Devry Smith Frank LLP. (2020). The Importance Of Legal Writing And How To Do It. Available at <https://devrylaw.ca/the-importance-of-legal-writing-and-how-to-do-it/> (Last Accessed 6th Dec, 2022).

^๔ ผู้เขียนเห็นว่าความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ (อก. ๔) ก็ถือเป็น Legal Memorandum ได้เช่นกัน

๔. Legal Writing...เขียนอย่างไรถึงจะดี

แม้ Legal Writing จะไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัวว่า จะต้องเขียนอย่างไร แต่ก็มีกฎเหล็ก (Golden Rule) บางประการ ที่ได้รับการยอมรับใน Legal Writing เช่น การเขียนจะต้องคำนึงถึงผู้อ่านที่ไม่ใช่นักกฎหมายด้วย (with Non-Lawyer Reader in Mind) แต่เนื่องจาก Legal Writing เป็นการเขียนทางกฎหมายจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำหรือไวยากรณ์ทางกฎหมายได้อย่างไรก็ตาม Legal Writing ที่ดีควรจะเป็นการเขียนที่มีความชัดเจน (Clear) กระชับ (Concise) และทำให้ผู้อ่านรู้สึกมีส่วนร่วม (Engaging the Reader)^๕ นอกจากนี้ นักกฎหมายบางท่านเห็นว่า Legal Writing ที่ดีจะต้องมีลักษณะห้าประการ นอกจากสามข้อข้างต้นแล้ว อีกสองประการคือ Accurate (ถูกต้อง) และ Elegant (สละสลวย) ด้วย^๖

๕. เขียนอย่างไรจึงจะเรียกว่า “กระชับ”

ในลักษณะการเขียนที่ดีทั้งสาม (หรือห้า) ประการดังกล่าว “กระชับ” มีลักษณะที่เป็นนามธรรมมากที่สุด เพราะการกำหนดลงไปให้ชัดเจนว่า เขียนอย่างไรจึงเรียกว่า “กระชับ” นั้นค่อนข้างยาก ขอให้ลองพิจารณาสองประโยคต่อไปนี้

๑. I can't.

๒. I do not find myself in the circumstances for it to be possible that I could potentially be able to have the capacity to do that.

ทั้งสองประโยคที่ความยาวต่างกันมากนี้มีความหมายเหมือนกันคือผู้พูดไม่สามารถทำได้ ข้อเท็จจริงที่ว่าประโยคที่ ๑ สั้น และประโยคที่ ๒ ยาวเป็นเรื่องที่เห็นได้ชัดอยู่แล้ว แต่การจะบอกว่าประโยคใด “กระชับ” กว่าต้องขึ้นอยู่กับบริบทในการใช้แม้โดยทั่วไป “กระชับ” มักจะมาพร้อมกับ

“สั้น” (Short) ดังนั้น โดยทั่วไปประโยคที่ ๑ จึงน่าจะถือว่าเป็นกระชับกว่าประโยคที่ ๒ แต่ในบางกรณี (เช่น ในเอกสารวิจัย) การเขียนแบบประโยคที่ ๒ อาจจะเป็นกระชับกว่า เพราะสื่อสารได้ตรงประเด็นและวัตถุประสงค์ (ในขณะที่ประโยคที่ ๑ แม้จะสั้น แต่ไม่สามารถสื่อสารให้ตรงวัตถุประสงค์ได้ ย่อมถือว่าเป็นไม่กระชับ)

๖. ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาแห่งสหรัฐอเมริกา

ในคดี *Betterman v. Montana*^๗ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า
“...Criminal proceedings generally unfold in three discrete phases. First, the State investigates to determine whether to arrest and charge a suspect. Once charged, the suspect stands accused but is presumed innocent until conviction upon trial or guilty plea. After conviction, the court imposes sentence...”

Justice Ruth Bader Ginsburg ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนได้สรุปกระบวนการพิจารณาคดีอาญาไว้อย่าง “กระชับ” โดยใช้เพียงสี่ประโยค ประโยคที่ยาวที่สุดยาวเพียง ๑๗ คำ ในขณะที่ประโยคที่สั้นที่สุดมีความยาวเพียง ๖ คำเท่านั้น^๘

อย่างไรก็ตาม ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น “สั้น” ไม่ได้หมายความว่า “กระชับ” เสมอไป เพราะบางครั้ง การเขียนอย่างยาวก็มีความจำเป็นเช่นกัน ในคดี *West Virginia v. EPA*^๙ ศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

“...If that's not the problem, perhaps the dissent means to suggest that the major questions doctrine does not belong on the list of our clear-statement rules. At times, the dissent appears to dismiss the doctrine as a “get-out-of-text free card.”...The dissent even seems to suggest that the doctrine could threaten “the

^๕ Osbeck, M. “What is “Good Legal Writing” and Why Does it Matter?” *Drexel L. Rev.* 4, no. 2 (2012): 417-66, p. 427

^๖ Mathur, A. Essentials of a good legal writing, *The Lex-Warrior: Online Law Journal* (2018) 5, pp. 236 – 245, ISSN (O): 2319-8338, p. 237

^๗ 578 U.S. 437

^๘ Fore, J. (2021). Available at <https://www.law.virginia.edu/uvalawyer/article/4-tips-more-concise-legal-writing> (Last Accessed 6th Dec, 2022).

^๙ 597 U.S. ___ คำพิพากษานี้เป็นคำพิพากษาลับหลังคดีที่มีการเผยแพร่

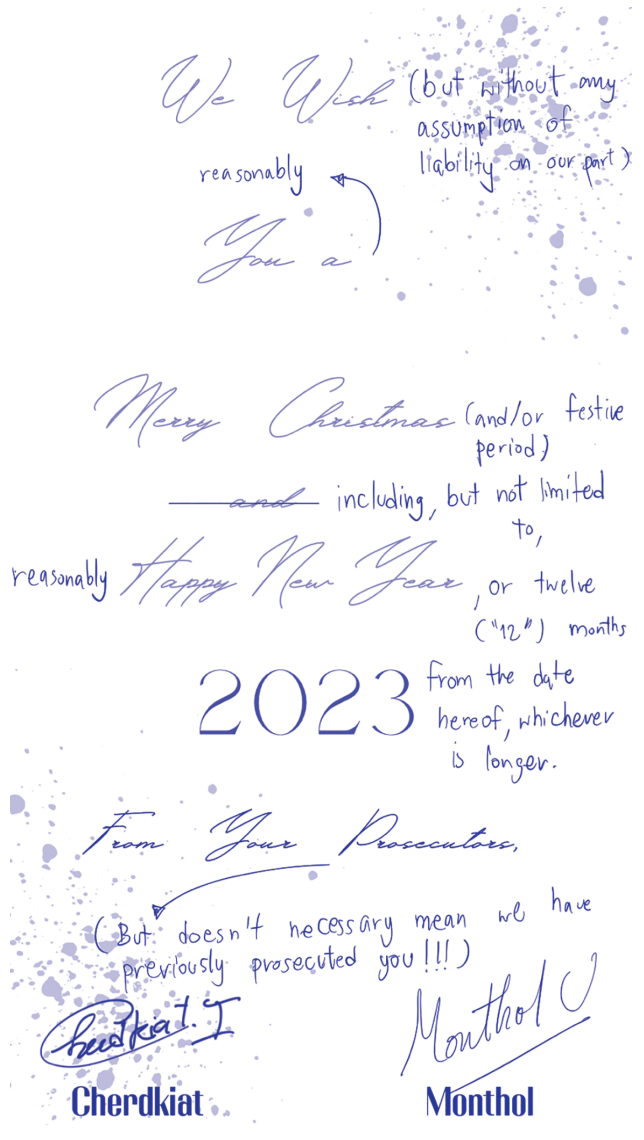
safety and efficacy of medications” or lead to “the routine adulteration of food.”...But then again, the dissent also acknowledges that the major questions doctrine should “sensibly” apply in at least some situations...The dissent even favorably highlights one application of the doctrine that our colleagues criticized less than a year ago...And, of course, our colleagues have joined other applications of the major questions doctrine in the past...Nor does the dissent really seem to dispute that a major question is at stake in this case. As the dissent observes, the agency’s challenged action before us concerns one of “the greatest . . . challenges of our time.”... If this case does not implicate a “question of deep economic and political significance,” ...it is unclear what might...”

Chief Justice John Glover Roberts Jr. ประธานศาลฎีกาเป็นเจ้าของสำนวนคดีนี้ และเนื่องจากคดีนี้มีผู้พิพากษาห้าความเห็นแย้งถึงสามคน เจ้าของสำนวนจึงไม่อาจเขียนอย่างสั้นได้ เพราะนอกจากจะต้องสรุปความเห็นของความเห็นแย้งแล้ว ยังต้องให้เหตุผลของตนที่หนักแน่นอย่างละเอียดละออประกอบด้วยเพื่อหักล้างเหตุผลของฝ่ายความเห็นแย้ง ข้อความเท่าที่ยกมานี้แม้ว่าจะยาว แต่ก็ตรงประเด็น ชัดเจนและไม่เยิ่นเย้อ จึงถือได้ว่า “กระชับ” เช่นกัน

จากตัวอย่างที่ยกมาทั้งสองคดี ย่อมทำให้เห็นได้ว่าการเขียนอย่าง “กระชับ” แม้โดยทั่วไปควรจะสั้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเขียนอย่างยาวไม่ได้ ถ้ามีความจำเป็นเพียงพอ จุดมุ่งหมายหลักคือ สามารถสื่อสารให้ตรงประเด็นได้อย่างครบถ้วนโดยไม่เยิ่นเย้อก็ถือว่าเป็นการเขียนอย่างกระชับได้แล้ว

๗. A (Parody) Legal Writing from the Authors : a Merry Christmas and Happy New Year 2023!!!

เนื่องจากบทความนี้เผยแพร่ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๕ เพื่อให้เข้ากับเทศกาล ผู้เขียนทั้งสองจึงขอปรับข้อความอวยพรวันคริสต์มาสและขึ้นปีใหม่ให้เป็น (Parody) Legal Writing ตามการ์ตูนอวยพรด้านล่างนี้

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง

รวิทร์ ชัยภวัตรภักดี*

ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๕ ภาคหนึ่ง วิชากฎหมายอาญา

คำถาม

ข้อ ๓. ระหว่างที่นายสมชัยรถจักรยานยนต์ไปเที่ยวเตร่ เห็นนางสาวสวย อายุ ๒๑ ปี ขับรถจักรยานยนต์ผ่านไป นายสมชัยเกิดความคิดอยากลวนลามนางสาวสวย จึงขับรถเบียดแซงจนรถจักรยานยนต์ของนางสาวสวย และนางสาวสวยล้มลงข้างถนน โดยใบหน้าพาดกับพื้นถนนอย่างแรงจนดวงตาซ้ายบวมช้ำ ส่วนรถจักรยานยนต์ของนางสาวสวยได้รับความเสียหาย แล้วนายสมชัยได้ถอดกางเกงนางสาวสวยลงมาถึงหัวเข่า ขณะนั้นมีรถจักรยานยนต์คันอื่นผ่านมา นายสมชัยรีบขับรถจักรยานยนต์หลบหนีไป นางสาวสวยถูกส่งไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล แพทย์ช่วยชีวิตนางสาวสวยไว้ได้ แต่ดวงตาข้างซ้ายบอดจากการได้รับบาดเจ็บจนดวงตาบวมช้ำดังกล่าว

ให้วินิจฉัยว่า นายสมชัยมีความผิดฐานใดหรือไม่

ธงคำตอบ

การที่นายสมชัยรถเบียดแซงจนรถจักรยานยนต์ของนางสาวสวยและนางสาวสวยล้มลงข้างถนน โดยใบหน้าพาดกับพื้นถนนอย่างแรงจนดวงตาซ้ายบวมช้ำ และต่อมาตาบอด นายสมชัยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายนางสาวสวยจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา ๒๙๗ (๑) เพราะการที่นางสาวสวยตาบอดเป็นผลโดยตรง และผลที่ตามมาตามธรรมเนียมเกิดขึ้นได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๓ จากการถูกทำร้ายได้รับบาดเจ็บจนดวงตาบวมช้ำ

(เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๑๖/๒๕๐๒ และ ๒๑๗๓/๒๕๖๔)

การที่นายสมชัยรถเบียดแซงจนรถจักรยานยนต์ของนางสาวสวยและนางสาวสวยล้มลงข้างถนน จนรถจักรยานยนต์ของนางสาวสวยได้รับความเสียหาย นายสมชัยมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ของนางสาวสวย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ เพราะย่อมเล็งเห็นผลได้ว่าการขับรถเบียดแซงจนรถจักรยานยนต์นางสาวสวยล้มลงข้างถนนนั้น จะทำให้รถได้รับความเสียหายได้

การที่นายสมชัยถอดกางเกงนางสาวสวยลงมาถึงหัวเข่าในขณะที่นางสาวสวยได้รับบาดเจ็บ นายสมชัยมีความผิดฐานกระทำอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๘ วรรคหนึ่ง แต่ไม่มีความผิดฐานกระทำอนาจารโดยเป็นเหตุให้นางสาวสวยรับอันตรายสาหัส ตามมาตรา ๒๘๐ (๑) เพราะการที่นางสาวสวยได้รับอันตรายสาหัส ไม่ได้เป็นผลโดยตรงจากการกระทำอนาจาร (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๘๙/๒๕๖๐)

วิเคราะห์

ธงคำตอบของข้อสอบเนติบัณฑิตวิชากฎหมายอาญาข้อนี้ได้กล่าวถึงหลักกฎหมายที่น่าสนใจ อาทิ^๑

๑. **หลักผลโดยตรง** กล่าวคือ หากผลนั้นเป็นผลโดยตรงผู้กระทำต้องรับผิดชอบในผลนั้น หากไม่ใช่ผลโดยตรงผู้กระทำก็ไม่ต้องรับผิดชอบในผลนั้น ซึ่งผลโดยตรงคือผลตามทฤษฎีเงื่อนไข ที่มีสาระสำคัญว่า ถ้าไม่มี

* ผู้ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด, อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

^๑ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค ๑ เล่ม ๑, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑ (แก้ไขเพิ่มเติม), (กรุงเทพฯ : บจ.กรุงสยาม พับลิชชิ่ง, มิ.ย. ๒๕๖๒), หน้า ๓๙๘-๔๘๗.

การกระทำ ผลก็จะไม่เกิด ถือว่าผลเกิดจากการกระทำ
อันนั้น

๒. หลักผลธรรมดา กล่าวคือ หากผลโดยตรงเป็น
ผลที่ทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น ผลโดยตรงนั้น
จะต้องเป็นผลที่ตามธรรมดาย่อมเกิดขึ้นได้ตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๖๓ หากไม่ใช่ผลธรรมดา
ผู้กระทำก็ไม่ต้องรับผิดในผลที่ผิดธรรมดานั้น

เช่นข้อเท็จจริงตามคำถามข้อนี้ การที่นางสาวสวย
ตาบอดนั้นเป็นผลโดยตรงและผลที่ตามธรรมดา
ย่อมเกิดขึ้นได้ จากการทำนายสมชั้บรถเบียดแข่งจนรถ
จักรยานยนต์ของนางสาวสวยและนางสาวสวยล้มลง
ข้างถนน เพราะฉะนั้นนายสมจึงต้องรับผิดตามมาตรา
๒๕๗ (๑) จากการกระทำของตนเอง เป็นต้น

๓. หลักผลฉกรรจ์ กล่าวคือ ถ้าผลของการ
กระทำความผิดทำให้ผู้กระทำต้องรับโทษหนักขึ้น ผล
ของการกระทำความผิดนั้นต้องเป็นผลที่ตามธรรมดา
(หลักผลธรรมดา) ย่อมเกิดขึ้นได้ตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๖๓ เช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์ตามมาตรา
๓๓๙ วรรคท้าย ซึ่งกำหนดว่า “ถ้าการชิงทรัพย์เป็นเหตุ
ให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหาร
ชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต” หรือในคำถามนี้ซึ่งมาตรา
๒๕๐ เป็นผลฉกรรจ์ของความผิดฐานกระทำอนาจาร
ตามมาตรา ๒๗๘ และมาตรา ๒๗๙ เป็นต้น

มาตรา ๒๕๐ บัญญัติว่า “ถ้าการกระทำความผิด
ตามมาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๗๙ เป็นเหตุให้ผู้ถูก
กระทำ

(๑) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสน
บาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๒) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษ
ประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต”

๔. หลักเหตุฉกรรจ์^๒ กล่าวคือ บุคคลจะต้องรับ
โทษหนักขึ้นโดยอาศัยข้อเท็จจริงใด บุคคลนั้นจะต้องได้รู้
ข้อเท็จจริงนั้นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๒
วรรคท้าย เช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์ตามมาตรา ๓๓๙
วรรคสอง ซึ่งกำหนดว่า “ถ้าความผิดนั้นเป็นการกระทำ
ที่ประกอบด้วยลักษณะดังที่บัญญัติไว้ในอนุมาตราหนึ่ง
อนุมาตราใดแห่งมาตรา ๓๓๕ หรือเป็นการกระทำต่อ
ทรัพย์ที่เป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักรที่ผู้มี
อาชีพกสิกรรมมีไว้สำหรับประกอบกสิกรรม ผู้กระทำ
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงสิบห้าปี และปรับ
ตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามหมื่นบาท”

เคล็ด (ไม่) ลับ

การสอบเนติบัณฑิตวิชากฎหมายอาญานั้น จะมี
ข้อสอบที่ต้องอาศัยหลักกฎหมายตามประมวลกฎหมาย
อาญา ภาค ๑ บทบัญญัติทั่วไป ตอบอยู่เสมอ ซึ่งในความ
เห็นส่วนตัวของผู้เขียนแล้ว นักศึกษาควรอ่านหนังสือ
กฎหมายอาญาหรือหนังสือคำบรรยายเนติฯ ที่ท่าน
อาจารย์เกียรติจักร วัจนะสวัสดิ์ ได้เขียนหรือบรรยายไว้
จะทำให้ให้นักศึกษาทำข้อสอบในส่วนนี้ได้ดีขึ้น

^๒ หลักเหตุฉกรรจ์เป็นหลักที่ควรเรียนควบคู่กับหลักผลฉกรรจ์เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างกัน
ซึ่งจะทำให้ให้นักศึกษาเข้าใจหลักทั้งสองได้ง่ายยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ “ตอนที่ ๑”

พลวัฒน์ โรจน์บุญฤทธิ์*

๑. ความเป็นมาและหลักการสำคัญ

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาเกิดขึ้น ผู้กระทำความผิดอาจจะต้องถูกจับ ถูกควบคุม ถูกเปรียบเทียบปรับโดยพนักงานสอบสวนในกรณีที่เป็นการทำความผิดอาญาเล็กน้อย ถูกบันทึกประวัติอาชญากรรม ถูกฟ้องคดีต่อศาล ถูกพิจารณาคดีในศาล และถูกศาลพิพากษาลงโทษ โดยหากผู้ใดต้องโทษปรับและไม่สามารถชำระค่าปรับได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลพิพากษา ผู้นั้นจะต้องถูกยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินเพื่อใช้ค่าปรับหรือจะต้องถูกกักขังแทนค่าปรับต่อไป ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้เข้ามามีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและสิทธิของผู้กระทำความผิดทางอาญาเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าความผิดทางอาญาดังกล่าวจะเป็นเพียงความผิดเล็กน้อยหรือความผิดที่ไม่ร้ายแรง ซึ่งโดยสภาพไม่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรงก็ตาม นอกจากนี้ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดได้เข้ามามีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการถูกผลกระทบดังกล่าว เนื่องจากในกรณีที่เป็นการทำความผิดอาญาเล็กน้อยและผู้กระทำความผิดมีความสามารถทางเศรษฐกิจเพียงพอต่อการชำระค่าปรับ ผู้กระทำความผิดคนดังกล่าวก็สามารถที่จะชำระค่าปรับและกลับไปใช้ชีวิตและดำรงชีพตามปกติได้ภายในระยะเวลาอันรวดเร็วแต่สำหรับผู้กระทำความผิดที่มีฐานะยากจน ไม่มีทรัพย์สินเพียงพอในการชำระค่าปรับ จะต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาและอาจถูกลงโทษกักขังแทนค่าปรับอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ขาดโอกาสและเสียเวลาในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว และเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมตามมา ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ในหลาย ๆ ประเทศมีการยกเลิกบทบัญญัติความผิดอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง และนำมาตราอื่นมาใช้บังคับต่อการกระทำผิดดังกล่าวแทนเป็นการเฉพาะ เพื่อให้ประชาชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญาที่ไม่ร้ายแรง ไม่ต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สำหรับประเทศไทย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามที่ได้กล่าวข้างต้น และเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสาม ที่ได้บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ดังนั้น จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีการกำหนดหลักการสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ การกำหนดให้มีการเปลี่ยนความผิดทางอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายต่าง ๆ เฉพาะที่ได้กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นความผิดทางพินัย (ไม่รวมถึงความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุกและโทษปรับ) เพื่อให้การกระทำความผิดทางพินัยทั้งหมดตามกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าวต้องตกอยู่ภายใต้มาตรการและสภาพบังคับทางกฎหมายรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “การปรับเป็นพินัย” ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๒ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ นั้น เป็นผู้ที่มีอำนาจปรับเป็นพินัย โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงรวบรวมพยานหลักฐาน และมีคำสั่งปรับเป็นพินัย ซึ่งผู้กระทำความผิดทางพินัยจะได้เข้าสู่การพิจารณาคดีที่รวดเร็ว ไม่ยุ่งยาก และสามารถเป็นอันยุติได้ในชั้นการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยที่ไม่มีการกักขัง และไม่มีการบันทึกประวัติอาชญากรรม

๑.๓ การกำหนดกระบวนการพิจารณาคดีความผิดทางพินัยที่แตกต่างจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งกล่าวโดยสรุปคือ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบดูแลกฎหมายที่กำหนดความผิดทางพินัย พบการกระทำความผิดทางพินัย เจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาตามสมควร และหากมีพยานหลักฐานเพียงพอว่ามีการกระทำความผิด เจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีคำสั่งปรับเป็นพินัยและดำเนินการแจ้งให้ผู้กระทำความผิดทราบเป็นหนังสือ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดยินยอมชำระค่าปรับตามจำนวนและภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดคดีความผิดทางพินัยก็เป็นอันยุติไป แต่หากผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

* อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการสูงสุด, กรมการศึกษานิติวิทยาศาสตร์, กรมการศึกษานิติวิทยาศาสตร์, เนติบัณฑิตไทย, นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินการสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐาน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อพิจารณา ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป

ในกรณีที่พนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นควรสั่งฟ้อง ก็จะดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล แต่หากพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ก็จะต้องแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบพร้อม ด้วยเหตุผล และหากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐไม่เห็นด้วยกับ คำสั่งของพนักงานอัยการ ก็จะทำให้ความเห็นแย้งเสนอไปยัง ผู้ดำรงตำแหน่งเหนือพนักงานอัยการที่มีคำสั่ง เพื่อชี้ขาดความ เห็นแย้งต่อไป

ในกรณีที่พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลนั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่ได้ กำหนดวิธีพิจารณาความผิดทางพินัยในชั้นศาลไว้ แต่กำหนด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบ ของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยข้อบังคับดังกล่าวจะต้องคำนึง ถึงความสะดวกรวดเร็ว เป็นธรรม และไม่เป็นภาระแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องเกินสมควร

๒. วันเริ่มมีผลใช้บังคับของกฎหมาย

๒.๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒ ได้กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อ พ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

๒.๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๗ ได้กำหนดให้ผู้มีหน้าที่และอำนาจในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะต้องดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ แล้วแต่กรณีให้แล้วเสร็จ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อนวันพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศดังกล่าวต้องไม่ใช้บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่และอำนาจในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะต้องดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ให้แล้วเสร็จและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อน

วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ โดยที่กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ดังกล่าวจะต้องมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

๒.๓ แม้ว่าในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ ที่ออกตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีผลใช้บังคับแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม กระบวนการดำเนินคดีความผิดทางพินัยจะยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากว่าในวันดังกล่าวยังไม่มียกยัญญัติแห่งกฎหมายใดที่กำหนดการกระทำที่เป็นความผิดทางพินัยไว้ โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นความผิดทางพินัย ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ด้วยเหตุนี้ ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ จึงจะเป็นวันแรกที่มีการดำเนินคดีความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เกิดขึ้น เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงว่าในระหว่างวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ จะมีการออกกฎหมายที่บัญญัติการกระทำที่เป็นความผิดทางพินัยไว้เป็นการเฉพาะ จึงจะเริ่มมีการดำเนินคดีความผิดทางพินัยเกิดขึ้นก่อนวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

๓. การเปลี่ยนความผิดอาญาและความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองให้เป็นความผิดทางพินัย

๓.๑ การเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นความผิดทางพินัย โดยให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย ซึ่งกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑๖๘ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๙ ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนความผิดอาญาตามกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าว เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ ดังนั้น ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นวันที่พ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับ

เป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะถูกเปลี่ยนให้เป็นความผิดทางพินัย โดยให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย

๓.๒ การเปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นความผิดทางพินัย ซึ่งกฎหมายในบัญชี ๒ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวน ๓๓ ฉบับ เช่น พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และประมวลกฎหมายยาเสพติด

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๐ ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนความผิดอาญาตามกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าว เมื่อได้มีการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๓.๓ การเปลี่ยน (๑) อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาให้เป็นการปรับเป็นพินัย ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญา เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๙๗ ได้กำหนดให้ “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครจะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษจำคุกเกินหกเดือน และหรือปรับเกินหนึ่งหมื่นบาท” และการเปลี่ยน (๒) ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นความผิดทางพินัย เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๑๓ กำหนดว่า “ผู้ใดขยับยานยนต์บรรทุกคน สัตว์ กรวด หิน ดิน เสน ทราย หรือวัตถุอื่นใด โดยไม่ได้จัดให้มีการป้องกันสิ่งดังกล่าวตกลงหรือเป็นเหตุให้น้ำมันจากยานยนต์ตกลงหรือรั่วไหลลงบนถนน อันอาจก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือทำให้นกสกปรกเปรอะเปื้อน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท”

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๒ ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเปลี่ยนความผิดอาญาดังกล่าวเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ (๑) อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาจะถูกเปลี่ยนให้เป็นการกำหนดการปรับเป็นพินัย ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญา และ (๒) ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามข้อบัญญัติท้องถิ่นจะถูกเปลี่ยนให้เป็นความผิดทางพินัย

๓.๔ การเปลี่ยนความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นความผิดทางพินัย โดยให้ถือว่าอัตราโทษปรับทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย ซึ่งกฎหมายในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ และพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๓ ได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองดังกล่าว เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น ในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ความผิดที่มีโทษปรับทางปกครองตามกฎหมายในบัญชี ๓ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะถูกเปลี่ยนให้เป็นความผิดทางพินัย โดยให้ถือว่าอัตราโทษปรับทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย

๔. การดำเนินคดีความผิดทางพินัยในชั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบดูแลกฎหมายต่าง ๆ ที่กำหนดความผิดทางพินัย จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในกระบวนการพิจารณาตีความผิดทางพินัย ซึ่งเป็นบทบาทใหม่และเป็นเรื่องใหม่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหลายหน่วยงาน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเป็นต้นสายของกระบวนการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน และพิจารณามีคำสั่งปรับเป็นพินัยซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดให้การดำเนินคดีความผิดทางพินัยอาจยุติได้ในชั้นการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ที่จะมีอำนาจปรับเป็นพินัยตามกฎหมายต่าง ๆ นั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๔ ได้กำหนดให้เป็นไปตามที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยต่าง ๆ นั้นได้บัญญัติไว้ ซึ่งหากกฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยมิได้บัญญัติถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ที่จะมีอำนาจปรับเป็นพินัยไว้ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นจะประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ที่จะมีอำนาจปรับเป็นพินัย โดยรัฐมนตรีจะต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติตามกฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ว่า ในกรณีที่ค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท จะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยก็ได้ แต่ถ้าค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมาย

บัญญัติไว้มีอัตราอย่างสูงเกินหนึ่งหมื่นบาท จะต้องกำหนดให้การปรับเป็นพินัยกระทำเป็นองค์คณะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่น้อยกว่าสามคน

๔.๒ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพบเห็นว่ามีกรกระทำผิดทางพินัยเกิดขึ้น พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๙ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน โดยจะต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาตามสมควร ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งกฎกระทรวงดังกล่าว พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๗ ได้กำหนดให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ก่อนวันพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และกฎกระทรวงดังกล่าวต้องไม่ใช่บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดังนั้น กฎกระทรวงดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระยะเวลาในการศึกษาถึงหลักเกณฑ์และวิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ก่อนที่ความผิดทางอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายต่าง ๆ จะถูกเปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖

๔.๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานแล้ว หากปรากฏว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอว่าผู้ใดกระทำความผิดทางพินัย พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๐ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งปรับเป็นพินัยและส่งคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรของผู้ถูกกล่าวหาหรือตามที่ได้แจ้งไว้ต่อหน่วยงานของรัฐ และให้ถือว่าผู้นั้นได้รับแจ้งตั้งแต่วันครบสิบห้าวันนับแต่วันที่ปรากฏในทะเบียนตอบรับ

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๓ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้สั่งปรับเป็นพินัยรายงานการสั่งปรับเป็นพินัยให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดทราบ และให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการปรับเป็นพินัยของหน่วยงานนั้นแล้วเปิดเผยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกปี

๔.๔ คำสั่งปรับเป็นพินัยจะต้องทำเป็นหนังสือ ซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๑ ได้กำหนดรายละเอียดของคำสั่งปรับเป็นพินัยเอาไว้ว่าจะต้องมีสาระสำคัญอะไรบ้าง เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางพินัยได้ทราบถึงข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นความผิดทางพินัย อัตราค่าปรับเป็นพินัยที่กฎหมายบัญญัติจำนวนค่าปรับเป็นพินัยที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดให้ต้องชำระ

ระยะเวลาที่ต้องชำระค่าปรับซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง กระบวนการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องดำเนินการส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลถ้าผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธข้อกล่าวหาหรือไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่กำหนด และสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการขอม่อนชำระค่าปรับตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๙ วรยศสอง รวมทั้งสิทธิในการยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอทำงานบริการสังคมหรือทำงานสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๐

๔.๕ การกำหนดค่าปรับเป็นพินัย พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๙ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องพิจารณาถึง (๑) ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่ชุมชนหรือสังคมจากการทำความผิดทางพินัย และพฤติการณ์อื่นอันเกี่ยวกับสภาพความผิดทางพินัย (๒) ความรู้ผิดชอบ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม การทำความผิดซ้ำ และสิ่งอื่นทั้งปวงเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางพินัย (๓) ผลประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดทางพินัยหรือบุคคลอื่นได้รับจากการทำความผิดทางพินัย และ (๔) สถานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิดทางพินัย

๔.๖ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชำระค่าปรับเป็นพินัยครบถ้วนภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนด คดีความผิดทางพินัยก็จะเป็นอันยุติไปในชั้นการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๓ (๑) โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๖ ได้กำหนดให้ค่าปรับเป็นพินัยให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยหรือกฎหมายอื่นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

๔.๗ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธข้อกล่าวหา หรือไม่ชำระค่าปรับเป็นพินัยภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนด พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๒๓ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย พยานหลักฐาน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๔ ได้กำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐบันทึกการทำความผิดทางพินัยของบุคคลใดรวมไว้ในบันทึกประวัติอาชญากรรม หรือในฐานะเป็นประวัติอาชญากรรม

โปรดติดตามต่อฉบับหน้า

สวัสดิ์ศรีรับ สมาชิกจุฬาสารช่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

ด้วยคณะกรรมการบริหารกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย เห็นสมควรให้มีการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ไปศึกษาวิชากฎหมายระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell Law School) จำนวน ๑ ทุน อาศัยอำนาจตามระเบียบเนติบัณฑิตยสภา ว่าด้วยกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย (Bajrakitiyabha Fund for Legal Education) พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๗ จึงประกาศรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อรับทุนดังกล่าว ดังนี้

๑. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบ

- ๑.๑ มีสัญชาติไทย
- ๑.๒ ได้รับปริญญาตรีทางกฎหมายโดยได้เกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐
- ๑.๓ สอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิต
- ๑.๔ ได้คะแนนสอบวัดระดับภาษาอังกฤษ ดังนี้
 - ก. TOEFL (internet-based) ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ คะแนน หรือ
 - ข. IELTS ไม่ต่ำกว่า ๗.๐ (overall band)
- ๑.๕ คะแนน TOEFL และ IELTS ตามข้อ ๑.๔ ต้องได้มาแล้วไม่เกิน ๒ ปีนับถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

๒. การคัดเลือกผู้สมัครเพื่อให้ได้รับทุน

- ๒.๑ ต้องผ่านการสอบแข่งขันโดยการสัมภาษณ์ ตามวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย กำหนด
- ๒.๒ ต้องผ่านการตรวจร่างกายและจิตใจจากคณะกรรมการแพทย์ของเนติบัณฑิตยสภา
- ๒.๓ ต้องได้ยื่นใบสมัครสามัญสมาชิกก่อนวันสอบแข่งขัน และเป็นสามัญสมาชิกก่อนได้รับทุนตามข้อ ๕.

๓. การรับสมัครสอบ

- ๓.๑ ผู้ประสงค์จะสมัครสอบดูรายละเอียดได้ที่แผนกประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา และทาง internet พร้อมทั้งส่งพิมพ์หรือกรอกแบบฟอร์มใบสมัครได้ที่ website ของเนติบัณฑิตยสภาที่ www.thethaibar.or.th
- ๓.๒ ให้ยื่นใบสมัครพร้อมหลักฐานตามข้อ ๔. ที่แผนกเลขาธิการ ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒-๘ หมู่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐ หรือ ส่งใบสมัครพร้อมสแกนหลักฐานฯ เป็นไฟล์ภาพ (.PDF/.JPG/.JPEG) ส่งทาง E-mail : prdir@thethaibar.or.th หรือ secretariat@thethaibar.or.th ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ถึงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ ในวันเวลาราชการ

๔. หลักฐานที่ต้องยื่นพร้อมใบสมัคร

- ๔.๑ รูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาดำ ขนาด ๓/๔ นิ้ว ถ่ายมาแล้ว ไม่เกิน ๖ เดือน นับถึงวันเปิดรับสมัคร จำนวน ๒ ใบ
- ๔.๒ ใบรับรองผลการเรียน (Transcript)
- ๔.๓ ใบรับรองผลสอบ TOEFL หรือ IELTS
- ๔.๔ ใบรับรองการเป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา หรือหนังสือรับรองการสอบไล่ได้ความรู้ชั้นเนติบัณฑิต จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔.๕ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ใบ
- ๔.๖ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔.๗ สำเนาหลักฐานอื่น ๆ เช่น ใบสำคัญการสมรส ใบเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามี) สำเนาหลักฐานที่ยื่นพร้อมใบสมัครทุกฉบับ ผู้สมัครต้องเขียนคำรับรอง “สำเนาถูกต้อง” และลงลายมือชื่อกำกับไว้ พร้อมทั้งนำหลักฐานฉบับจริงมาแสดงในวันสอบด้วย

๕. การรับทุน

ผู้ที่ได้รับทุนจะได้รับค่าใช้จ่ายตามอัตราที่ ก.พ. กำหนดสำหรับนักเรียนทุนรัฐบาลที่ศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย รูปแบบการเรียนการสอน รวมทั้งระยะเวลาในการศึกษาและสำเร็จการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และกรอบระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้

* กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

พิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องใน “วันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า”

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๐.๐๖ น. นายโชติวัฒน์ เหลืองประเสริฐ นายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายแด่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้พระราชทานกำเนิดเนติบัณฑิตยสภา เนื่องใน “วันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า” ณ ห้องพระ ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา โดยมีนายชาติ ศรีสุวรรณ เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร รองเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา นายอำนาจ พวงชมพู เหนรัญญิก นายเอกพงษ์ สารน้อย นายทะเบียนทนายความ นายสมพงษ์ สิงห์สมบัติ กรรมการฝ่ายช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ผู้อำนวยการกองและพนักงานเนติบัณฑิตยสภา ร่วมพิธีฯ ภายใต้ข้อปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-19)

บรรณาธิการ II กลอง

แนวคิดการกำหนดวันรัฐรักสามัคคีปรากฏขึ้นครั้งแรกในกระแสพระราชดำริสพระบาทสมเด็จพระ

พระบรมชนกนาถ มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๔ โดยคำว่า “รัฐ รัก สามัคคี” มีความหมายลึกซึ้ง สามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย ทั้งนี้ สามารถขยายความได้ว่า “รัฐ” คือ การลงมือทำสิ่งใดนั้น จะต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหา และรู้วิธีการแก้ปัญหา “รัก” คือ ความรัก เมื่อเรารู้ครบถ้วนด้วยกระบวนการแล้วจะมีแรงกระตุ้นให้ทำงานด้วยความเต็มใจ และ “สามัคคี” คือ การที่จะลงมือปฏิบัตินั้น ควรคำนึงถึงเสมอว่าเราจะทำงานคนเดียวไม่ได้ ต้องทำงานร่วมมือร่วมใจ เป็นองค์กร เป็นหมู่คณะ จึงจะมีพลังเข้าไปแก้ปัญหาให้คล่องไปได้ด้วยดี และเนื่องจากวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันชาติ ดังนั้น การกำหนดให้วันที่ ๔ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันรัฐรักสามัคคี จะสามารถลำดับและดำเนินกิจกรรมได้สอดคล้องให้ตระหนักถึงความสามัคคีนำไปสู่ความเป็นชาติ เป็นการเกิดพระเกียรติอันอมรวิเศษและสืบสานพระราชปณิธานของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่ทรงห่วงใยประชาชน และแสดงถึงการมีจิตใจเสียสละร่วมกันดำเนินการด้วยความรักสามัคคีของคนในชาติ

จุลสารชาวเนติบัณฑิตยสภาฉบับนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “๔ ธันวาคม วันรัฐรักสามัคคี” โดย กฤษฏา บุญยสมิต และ วาสนา เกตุแห่ง, บทความ ปัญหาจากข้อหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “ผู้รับจ้างวางหลักประกันเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารซึ่งต่างจากสัญญาที่กำหนดให้วางด้วยเงินสด” โดย รวินท์ ชัยกวีตรภักดิ์ กล่าวถึง กรณีที่ข้อสัญญาได้ระบุให้ผู้รับจ้างวางหลักประกันตามสัญญาจำนองสร้างเป็นเงินสด แต่ผู้รับจ้างกลับวางหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนที่ผู้ว่าจ้างจะปฏิเสธแต่ก็กลับยินยอมรับหนังสือค้ำประกันดังกล่าวเป็นหลักประกันสัญญา เช่นนี้หนังสือค้ำประกันของธนาคารดังกล่าวมีผลผูกพันตามสัญญาและความรับผิดชอบตามสัญญาหรือไม่, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “ลักคองกรีตผสมเสร็จจนรถบรรทุกคอนกรีตผสมเสร็จ มีความผิดฐานลักทรัพย์โดยใช้ยานพาหนะ” โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์, มนต์ชัย ชนินทรลีลา และ รวิพันธ์ ชุมชาติ กล่าวถึง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๖๘๔/๒๕๖๔, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “ลักษณะเฉพาะของภาษาอังกฤษกฎหมาย (๒) : เมื่อเขียนยาวไม่ได้แปลว่าเขียนดี (เสมอไป) (อย่างน้อยก็ในภาษาอังกฤษกฎหมาย)” โดย เชิดเกียรติ อินทเสมอ และ มณฑล อรรถบลยุคล กล่าวถึง ภาษาเฉพาะสำหรับวิชาชีพ (Professional Language) ซึ่งแตกต่างจากภาษาในชีวิตประจำวัน โดยมีคำศัพท์ทางกฎหมาย ไวยากรณ์ทางกฎหมาย รวมถึงรูปแบบการเรียงประโยคที่มีลักษณะเฉพาะ โดยเน้นถึงกรณีการเขียนภาษาอังกฤษกฎหมาย ซึ่งเป็นทักษะสำหรับนักกฎหมายที่จำเป็นต้องใช้อยู่ตลอดเวลา, บทความ วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย: วิธีการตอบและตัวอย่าง” โดย รวินท์ ชัยกวีตรภักดิ์ เสนอเรื่อง “ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๕ ภาคหนึ่ง” วิเคราะห์คำถาม ข้อที่ ๓ วิชากฎหมายอาญา, บทความเรื่อง “สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕” โดย พลวัฒน์ โรจน์บุญฤทธิ์ เสนอเป็นตอนที่ ๑ ปิดท้ายด้วย “มุมข่าว” โดย ปรมศวรร อินทรชุนน

พบกันใหม่ปี ๒๕๖๖

กฤษฏา บุญยสมิต

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา จำนวน ๒,๕๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒/๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๓๐

พิมพ์ที่ : บริษัท กรุณสยาม พิมพ์ชื่อ จำกัด

๔๓/๑๓๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๖๐